

Solucions a l'examen model de maig: 2a Avaluació

1. Lliurament 5

Resolem l'equació $2x^2 + 6x = 0$ i trobam les solucions $x = 0$, $x = -3$. La funció pot tenir fins 2 asímptotes verticals.

Calculam els límits laterals en cada solució:

$x = -3$:

$$\text{i } \lim_{x \rightarrow -3^-} \frac{5x^2 + 1}{2x^2 + 6x} = \frac{+46}{+0} = +\infty \text{ i } \lim_{x \rightarrow -3^+} \frac{5x^2 + 1}{2x^2 + 6x} = \frac{+46}{-0} = -\infty$$

La recta $x = -3$ és una asímptota vertical.

$x = 0$:

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{5x^2 + 1}{2x^2 + 6x} = \frac{+1}{-0} = -\infty \text{ i } \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{5x^2 + 1}{2x^2 + 6x} = \frac{+1}{+0} = +\infty$$

La recta $x = 0$ és una asímptota vertical.

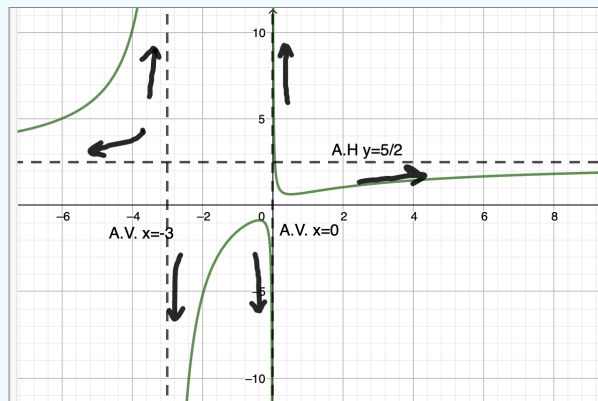
Atès que el grau del numerador és menor o igual al grau del denominador, té una asímptota horitzontal.

Calculam el límit a l'infinit: $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{5x^2 + 1}{2x^2 + 6x} = \frac{\infty}{\infty} = \text{IND.} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{5x^2/x^2 + 1/x^2}{2x^2/x^2 + 6x/x^2} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{5 + 1/x^2}{2 + 6/x} = \frac{5}{2}$

La recta $y = \frac{5}{2} = 2.5$ és una asímptota horitzontal. Per saber com ens acostam a l'asímtota, completam la següent taula:

x	f(x)	Asímtota	Posició
-100	2.5773	2.5	Per damunt
100	2.4272	2.5	Per davall

Amb aquesta informació podem representar les asímptotes i la forma en què la funció s'acosta a elles.

2. Lliurament 6

a)

- Talls amb l'eix OX: $y = 0 \rightarrow x^4 - 8x^2 + 2 = 0$. Obtenim una equació biquadrada, efectuem el canvi de variables $t = x^2$; $t^2 - 8t + 2 = 0$. Resolem l'equació de segon grau $t = 0,25834$ i $t = 7,7417$.

Desfeim el canvi $x = \pm\sqrt{t}$: $x = \pm 0,5083$; $x = \pm 2,7824$

- Talls amb l'eix OY $x = 0 \rightarrow y = 2$

b) Calculam la derivada de la funció $f'(x) = 4x^3 - 16x$ i la igualam a zero

$$4x^3 - 16x = 4x \cdot (x^2 - 4) = 0 \rightarrow x = \pm 2, x = 0$$

Estudiam el signe de la derivada

Signe f'	---	---	++	++	--	--	++	++
	-----	-----	o-----	-----	o-----	-----	o-----	-----
		-3	-2	-1	0	1	2	3

La funció creix a $(-2, 0) \cup (2, +\infty)$

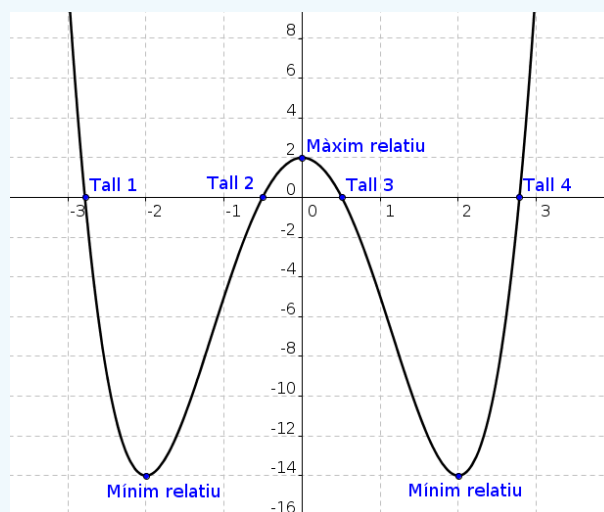
La funció decreix a $(-\infty, -2) \cup (0, 2)$

Sabem que tindrà un mínim a $x = -2$; $y = -14$

un màxim relatiu a $x = 0$, $y = 2$

i un altre mínim a $x = 2$, $y = -14$

c) Es tracta d'una funció simètrica parell donat que $f(-x) = f(x)$. La gràfica aproximada de la funció és:

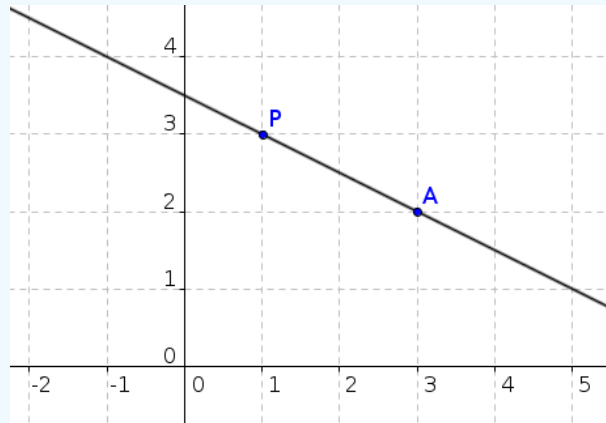
3. Lliurament 7 i 8

a) Ens diuen que el pendent de la recta és $-\frac{1}{2}$. Recordem la relació entre pendent i vector director

$m = \frac{d_y}{d_x}$. D'aquí deduïm que el vector de la recta és $\vec{d}(2, -1)$.

Podem escriure directament l'equació vectorial com $(x, y) = (3, 2) + t(2, -1)$

Per representar-la gràficament, basta trobar un altre punt de la recta. Per trobar punts en forma vectorial, donam valors al paràmetre t . Per exemple, si feim $t = -1$ tenim $(x, y) = (1, 3)$. Dibuixam la recta que passa per dos punts

b) Si la recta anterior té vector director $\vec{d}(2, -1)$, un vector perpendicular a ell s'obté de girar les components i canviar un signe: $\vec{n} = (1, 2)$. Aquest és el vector director de la recta que ens demanen.

A més, sabem que passa pel punt mitjà del segment $\overline{AB}$, $M = \frac{A+B}{2} = (4, 1)$

Comencem escrivint l'equació contínua $\frac{x-4}{1} = \frac{y-1}{2}$

Efectuam els productes creuats $2(x-4) = y-1$, eliminam els parèntesis i simplifiquem. Arribam a l'equació general de la recta $2x - y - 7 = 0$.

	EXAMEN DE MATEMÀTIQUES I PRIMER BATXILLERAT / BAT.MAT1	Convocatòria
		Maig

Solucions a l'examen model de maig: Examen final

1.

Anomenam $t = x$. Aquest canvi de variables, transforma l'equació a $t^2 - 2t = 0$. Es tracta d'una equació de segon grau incompleta. Treim factor comú $t \cdot (t - 2) = 0$. Obtenim dues solucions $t = 0$ i $t = 2$. Ara desfeim el canvi:

- Si $t = 0$: $\operatorname{tg} x = 0 \rightarrow x = 0 + 360n$ i $x = 180 + 360n$
- Si $t = 2$: $\operatorname{tg} x = 2 \rightarrow x = \operatorname{arctg} 2 = 63,43 + n360$.

També trobam una altra solució al 3r quadrant, és a dir, sumam 180 graus a l'angle anterior:
 $x = 243,43 + n360$.

De forma més compacta, podem escriure les solucions com: $x = \begin{cases} x = 0^\circ + 180^\circ n \\ x = 63,43^\circ + 180^\circ n \end{cases}$

Per expressar els angles en radians, recordem que $180^\circ = \pi \text{ rad}$. $x = \begin{cases} x = 0 + n\pi \\ x = 1,107 + n\pi \end{cases} \text{ rad.}$

2.

Anomenam x =edat mare, y =edat germana, z =edat del fill menor

Plantejam el sistema d'equacions
$$\begin{cases} x = 2(y + z) \\ z = \frac{y}{2} \\ x + y + z = 45 \end{cases}$$

Tot seguit preparam el sistema per poder-lo resoldre per Gauss. Cal eliminar els denominadors i parèntesis

$$\begin{cases} x + y + z = 45 \\ x - 2y - 2z = 0 \\ -y + 2z = 0 \end{cases} \quad \text{A la } [2a] \rightarrow [2a] - [1a] \quad \begin{cases} x + y + z = 45 \\ -3y - 3z = -45 \\ -y + 2z = 0 \end{cases}$$

Si dividim la segona entre -3 , trobam $\begin{cases} x + y + z = 45 \\ y + z = 15 \\ -y + 2z = 0 \end{cases}$. A la tercera li sumam la segona $[3a] \rightarrow [3a] + [2a]$

$$\begin{cases} x + y + z = 45 \\ y + z = 15 \\ 3z = 15 \end{cases} \quad \text{El sistema ja es escalonat i podem trobar la solució } z = 5, y = 10, x = 30.$$

3.

La funció $f(x) = \frac{x^2 - 4x + 4}{x^2 - 4}$ anul·la el denominador quan $x^2 - 4 = 0 \rightarrow x = \pm 2$

Calculem els límits

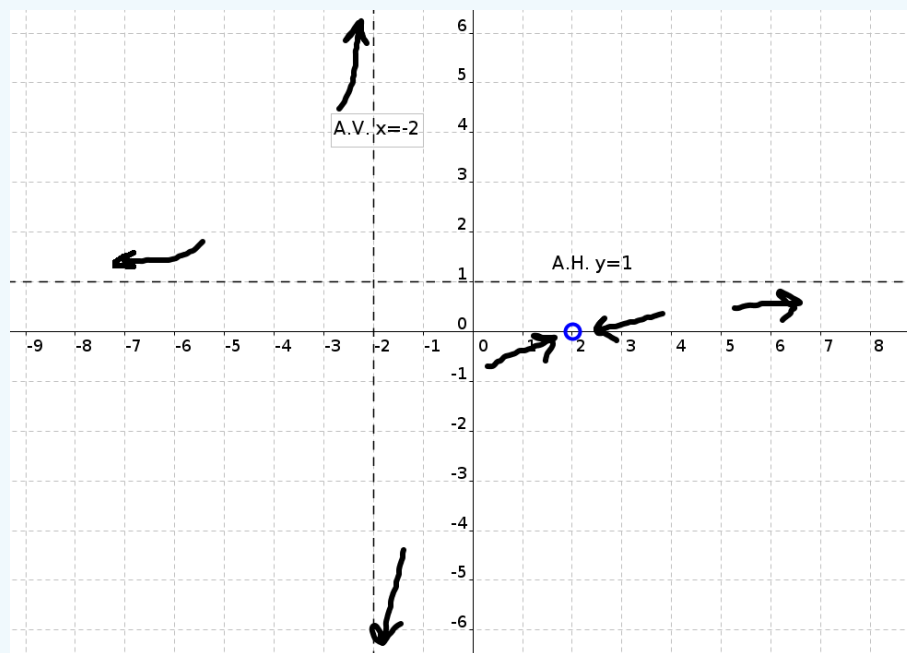
$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 - 4x + 4}{x^2 - 4} = \frac{16}{0} = \pm\infty$. Segur que a $x = -2$ hi ha una asímptota vertical.

$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4x + 4}{x^2 - 4} = \frac{0}{0} = \text{IND} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2)^2}{(x+2) \cdot \cancel{(x-2)}} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x-2}{x+2} = 0$. Donat que el límit és finit, NO hi ha asímptota a $x = 2$.

Finalment, calculem el límit a infinit de la funció

$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 4x + 4}{x^2 - 4} = \frac{\infty}{\infty} = \text{IND} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1 + 4/x + 4/x^2}{1 - 4/x^2} = 1$. Sabem que té asímptota horitzontal a $y = 1$.

La situació gràfica és la següent:

4.

a) Per derivar $f(x) = \ln(x+1) \cdot \cos(x^2)$ aplicam la regla del producte:

$$f'(x) = \frac{1}{x+1} \cdot \cos(x^2) + \ln(x+1) \cdot (-\sin(x^2)) \cdot 2x = \frac{1}{x+1} \cdot \cos(x^2) - 2x \ln(x+1) \cdot \sin(x^2)$$

A més hem hagut d'aplicar la regla de la cadena.

b) Calculam $f(0) = \ln(1) \cdot \cos(0) = 0$ i el pendent de la recta $m = f'(0) = 1$. Donat que el pendent és positiu, la funció creix en $x = 0$.

L'equació de la recta tangent és $y = f(0) + f'(0)(x - a) \rightarrow y = 0 + 1(x - 0)$; és a dir, $y = x$.

5.

a) Cercam el vector $\vec{d} = \vec{AB} = B - A = (9, 7) - (-3, -2) = (12, 9)$. El pendent és $m = \frac{9}{12} = \frac{3}{4}$. Escrivim l'equació punt pendent $y+2 = \frac{3}{4}(x+3)$. Operam per obtenir l'equació general $3x-4y+1 = 0$

b) La longitud del segment és la distància entre els dos punts. S'obté del mòdul del vector que els uneix $d(A, B) = |\vec{AB}| = \sqrt{12^2 + 9^2} = 15$

c) Ens demanen la distància entre la recta $r : 3x-4y+1 = 0$ i el punt $C = (2, 8)$. Aplicam la fórmula:

$$d(r, C) = \frac{|3 \cdot 2 - 4 \cdot 8 + 1|}{\sqrt{3^2 + (-4)^2}} = \frac{25}{5} = 5$$
 Recordam que la distància sempre és positiva i cal prendre el valor absolut.

6.

a) El coeficient de correlació lineal és $r = \frac{20,75}{1,71 \cdot 12,45} = 0,974$. Atès que r és positiu i proper a la unitat, es dona una correlació positiva forta.

b) L'equació de la recta de regressió és $y = 28,5 + \frac{20,75}{1,71^2}(x - 3,5)$. Si simplifiquem obtenim la recta:
 $y = 7,096 \cdot x + 3,66$.

A partir de la recta de regressió podem fer l'estimació substituïnt $x = 8$; $y = 7,096 \cdot 8 + 3,66 = 60,43$ milers d'euros en vendes. Aquesta extrapolació és fiable perquè $r \approx 1$ i no ens en anem massa enfora del rang de dades.